UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

fideicommiſſum bonorũ, de quib.agitur, prius debet uocati filia Marciantonii, q̄ eſt neptis teſtato ris ſiq̄ filii Bartholomei, qui quoad teſtatorem ſunt tertio gradu tranſuerſali, quo uero ad Marcum antonium, & Petrumpaulum grauatos in quarto. Præterea filii Bartholomei, ut ex iam dictis cõſtat, non poſſunt uenire tanq̃ uocati ſub noĩe collectiuo, nec tanquam de familia, & agnatione teſtatoris, quo à teſtatore aliquid de bonis ipſius capere ſunt prohibiti, vt ſupra dictum eſt, ergo neq; ex mẽ te teſtatoris expreſſa, neq; ex tacita uenire poſſunt. Itaque ex præmiſſis ad fauorem filiæ dicti Marciantonii unà cum excellentiſs. domino meo D. Caſtro Ruino concludo, & conſulo. Laus Deo.

SVMMARIVM.

Neptis ex filio grauato ſub conditione, ſi ſine filijs deceſſerit, ſingulariter illam conditionem deficere facit.

Contrarium ex præſumpta mente teſtatoris colligatur: & quomodo hæc mens colligatur.

Quoad excluſionem ſubſtitutorum comprehenditur appellatione filiorum in ea parte, in qua teſtator ſimpliciter de filiis mentionem fecit, ſi in alia parte poſtea de filijs maſculis conditionaliter mentio facta fuit: & quando ſecus ſit num. 4.

Filiorum, & neptum iuris præſumptione eadem eſt in teſtatore affectio, & pietas.

In ſucceſſione omnis ſexus differentia hodie ſublata eſt.

Ex filiabus proprijs expreſſè excluſis ad neptes in cond̃one ſi ſine filijs comprehenſas, & ad excludendũ ſubſtitutos poſitas non rectè argui demonſtratur: & qñ de excluſione filiarũ ad excluſionẽ neptum argũ procedat, & quando non, num. 16.

Neptis ex filio patri ſuo ab inteſtato ſuccedens patruis præfertur, & alios filios teſtatoris excludit.

Neptes minus dilectos eſſe in conditione poſitos ad excluſionem filiorum magis dilectorum non inconuenit.

Filius naturalis regl'r à ſucceſſione inteſtata excluſus facit deficere cõdõnẽ, ſi deceſſerit ſine filijs, ad excluſionẽ ſubſtituti.

Conditio, ſi ſine liberis, uel filijs tacite à lege ſubintellecta, & à teſtatore expreſſa an differant.

Conditio, ſi ſine filijs per quos filios deficiat, & per quos non.

Fœmina à ſucceſſione propter maſculos per ſtatutum loci excluſa an faciat deficere conditionem, ſi ſine filijs.

Substitutum excludens quando hæres in effectu eſſe, & ſuccedere debet, & quando ſecus, & an excludat, vel non, quando ſtatuti diſpoſitio attendatur.

Filiam fœminam facere deficere conditionem, ſi ſine filijs, ad excluſionem ſubſtituti, plures ſequuti ſunt.

Interpretatio, & opinio illa eſt in dubio ſequenda, per quam propria vocabuli ſignificatio ſaluatur.

Neptes ex filio grauato, q; non faciat deficere conditionem, ſi ſine filijs, ſub qua alius filius teſtatoris fuit ſubſtitutus, maxime ſtante ſtatuto fœminarum propter maſculos excluſiuo, & ſecus ſit, ſi extraneus fuit ſubſtitutus, quando verum ſit.

Filij inſtituti inuicẽ ſubſtituti ſub cõdõne, ſi ſine filijs, filia ꝓpria ſtatutus excluſa, qũo, & in quo caſu ſubſtituti, et vocati dicant̃.

Filia fœmina, q; faciat deficere conditionem ſi ſine filijs adiectã ſubſtitutioni de filijs inſtitutis inuicem factæ, licet poſtea ſubſtituta eſſet pia cauſa ſub conditione, ſi omnes filij inſtituti deceſſerint ſine filijs maſculis, oſtenditur.

Per ſubſtitutionem vulgarem teſtatoris ex teſtõ ſucceditur.

Subſtitutio compendioſa apta eſt ſui natura etiam vulgarem continere.

Subſtitutioni vulgaris caſus vnus eſt, quando hæres inſtitutus teſtatori prædecedit.

Subſtitutio fideicommiſſaria ſolũ, poſtquam hæreditas fuit per grauatum adita, locum habet.

Ex ſubſtitutione vulgari teſtamentum poteſt vires aſſumere, ea tunc vim inſtitutionis habet, & quando.

Teſtamentum præteritione filij eſt ipſo iure nullum.

Hæres ſcriptus nõ põt iure directo ex teſtamento adire hæreditatem, donec teſtm̃ põt de iure ciuili nullum dici, & num. 33.

27 *Clauſula omni meliori modo adiecta legato, ſeu relicto facto filijs qñ operet̃ hæredis inſtitutionem ad effectum conſeruandi teſtm̃ à vitio præteritionis, & nullitatis, & qñ ſecus, & n. 29*

28 *Verbum lego eſt obliquum non aptum ſui natura hæredis inſtitutionem importare.*

30 *Clauſula codicillaris quem effectum, & quando operetur ẽt in teſtamento nullo ratione præteritionis filij.*

31 *Filius teſtm̃ à patre factum fuiſſe de iure præſumit̃ ignorare.*

32 *Filius primũ gradũ liberorũ, & deſcendentiũ obtinet, & hæreditatẽ patris adire põt, & bonorũ illius poſſeſſionem propria auctoritate rectè apprehendit, quamuis pater teſtm̃ feciſſet.*

33 *Et multo magis, ſi teſtamento patris fuiſſet præteritus.*

34 *Additio hæreditatis debet immiſſionem, & apprehenſionem poſſeſſionis præcedere.*

35 *Hæreditatem adire dicitur hæres ſcriptus in teſtamento, quando vt talis petit ſe immitti, ſeu ingreditur in poſſeſſionem bonorum hæreditatis.*

36 *Hæres ſcriptus in teſtamento non debet ex remedio. l. fi. C. de edi. diui Adr. toll. in poſſeſſionem immitti, quando de vitio viſibili præteritionis teſtamento conſtat.*

37 *Nec alio in bonorum poſſeſſione exiſtente non citato.*

38 *Fideicommiſſario etiam ex clauſula codicillari non datur remedium d. l. fin.*

39 *Filius hæreditatem patris adire, & bonurum illius poſſeſſionẽ apprehendere poteſt, etiam clauſis tabulis paternis, ſiue illa extare ignoret, ſiue ſciat.*

40 *Filius præteritus quando poſſit hæreditatem adire, & bonorũ poſſeſſionem apprehendere, ante factam declarationem ſuper nullitate teſtamenti, & quando ſecus, & num. 43.*

41 *Filius ſciens ſe præteritum adiens tanquam hæres ab inteſtato hæreditatem, bonorumq; poſſeſſionem apprehendens dicitur declarare, & dicere teſtamentum nullum.*

42 *Filius præteritus poteſt tanquam hæres ab inteſtato agere petitione hæreditatis, vel alio remedio poſſeſſorio concurrente cum petitione hæreditatis, & bona hæreditaria à poſſeſſore aduocare abſq; eo. q; petat teſtamentum declarari nullum.*

43 *Petitio hæreditatis quando detur hæredi.*

44 *Hæreditas dicitur adiri agendo petitione hæreditatis ad poſſeſſionem bonorum.*

EPITOME.

NEptis ex filio grauato q; conditionem, ſi ſine filiis deceſſerit, à teſtatore expreſſam faciat deficere ad excluſionem etiã alterius filii ſubſtituti qñ teſtator magis neptes, quam filias proprias dilexit, & honorauit, & in alia parte teſtamenti, ſeu conditione, in qua pia cã uocata fuit, de filiis maſculis mentionem fecit, & ſtatutũ loci filias fœminas ꝑꝑ maſculos in totum à ſucceſſione ſaltem teſtamentaria non excludit, ex his, & aliis in conſilio poſitis plene demonſtratur.

Hæres ſcriptus in taſtamento, in quo filia fuit præterita, & clauſula codicillaris apoſita, non põt iure directo teſtatori ex teſtõ ſuccedere, nec ſe immitti in poſſeſſionẽ, excluſa filia, obtinere, donec de nullitate teſtamẽti ob ꝑteritionẽ dici põt: & filiæ poſſeſſionem bonorũ hæreditatis apprehẽdere licitũ eſt, in qua eſt manutenẽda, & hæredi ſcripto ꝑferẽda.

CONSILIVM CXVIII.

VISIS, & diligenter conſideratis verbis teſtamenti Bartholomei, nec nõ verbis teſtamenti ſer Bernabe, de trib. principaliter dubitari contingit. Primo, vtrum in perſona ſer Bernabæ, qui ſuperſtite D. *Cornelia vnica filia legitima*, & naturali deceſſit, nullis relictis filiis maſculis, euenerit caſus ſubſtõnis inuicem factæ in teſtõ d. Bartholomei ſub ꝯdõne, ſi ipſi filij inſtituti decederent ſine filijs legitimis, & naturalib. Secundo, vtrum Laurentius tanq̃ hæres in teſtõ ſubſtitutus ſer Bernabæ, admittatur ad ſucceſſionẽ ex teſtõ, excluſa d. D. Cornelia, quæ uult ab inteſtato admitti. Tertio, an ipſi

D. Cor-

D.Cornelię de iure licitum fuerit poſſeſſionẽ bono
rum hæreditatis ſer Bernabę eius patris apprehẽde
re ſeu ingredi ita ꝙ ipſi Laurẽtio ſit p̄ferenda. Ca
pio primã difficultatem, ſuper qua longa, magnaq;
diſcuſſione opus eſſet, cum ſuper ea multa inclita
collegia iuriſconſultorũ, ac infiniti doctores hinc
inde conſuluerint, ut ad plenum refert dñus meus
Bartholo.Soc.in l.cum auus in 3.q.ff.de cond.& de
mon.ubi hunc articulum latè examinat, ſed ego,
plurib.omiſsis, q̃ breuiſsimè potero, rem expediam
illamq; aggrediendo, hanc trado concluſionem, ꝙ
in pſona ſer Barnabæ, qui deceſſit ſuperſtite D.Cor-
nelia unica filia legitima, & naturali, nec caſus, nec
ꝯdõ ſubſtõnis inuicẽ factæ euenit, taliter, ꝙ Lauren
tius frater ipſius ſer Bernabæ non põt ex ſubſtõne
facta in teſtõ Bartholomei ad partẽ ſer Bernabæ ue
nire, excluſa d.D.Cornelia: q̃ concluſionem confir
1 mo multipliciter, & primo, qa † oẽs doctores faten
tur, & eſt uera, ac cõis opinio, ueluti atteſtatur dñs
meus Soc.in conſi.14.incip.uiſo teſtõ Colæ lib. 1. ꝙ
neptis nata ex filio, cui facta fuit ſubſtõ ſub ꝯdõne,
ſi ſine filijs deceſſerit, regulariter faciat illam ꝯdõnẽ
deficere, qm̃ quis ſine filijs nõ decedit ẽt ad effectũ,
ut fideicommiſſum euaneſcat, qui cum filia fœmi-
na decedit l.cum auus ff.de cond.& demon.ibique
Bar.& Soc.l.cum acutiſſimi.C.de fideicom.l. 1. ubi
Paul.Caſt.& alij C.de cond.inſer.Io.And.quẽ cęteri
cõiter ſequuntur in c.Raynut.extra de teſtamen.re
fert, ac ſequitur Alex.in conſ.78.col.1.li.5.& in quo
dam conſilio poſito inter Alex.conſi.num.53.lib.4.
ubi multa ad propoſitũ adducũtur, & hr̃ per eundẽ
Alex.in conſi.17.col.pen.lib.7.& hoc idẽ conſulen-
2 tes ex aduerſo fatentur, † niſi ꝯ̄rium ex p̄ſumpta mẽ
te teſtatoris colligeretur, quia tunc filia fœmina di-
ctam ꝯdõnem deficere non faceret, ut quia teſtator
filias proprias pp maſculos à ſucceſſione excluſiſ-
ſet: p̄ſumẽdum eſt.n.ꝙ neptes ẽt ex filiis naſcituras
minus dilectas pariter excludere uoluerit, arg.l.ſi ui
ua matre.C.de bon.mater.& uolunt oẽs, qui ꝯ̄ neptẽ
ad fauorem ſubſtituti conſuluerunt, quos refert D.
meus Soc.in d.l.cum auus, Dec.in conſ.15.& in l.fœ
minæ.ff.de reg.iur.Soc.in conſi. 14.li.3.Bal.in conſi.
482.inci.in cã D.Alfonſi, Pau.de Caſt.in conſi.79.in
cip.caſus iſte frequenter, in conſi. 357.incip.uiſo d.
teſtõ, & in d.l.1.ubi Raph.Fulg.C.de condi.inſer. cũ
infinitis ſim.Sed in caſu nr̃o hęc p̄ſumpta mẽs teſta
toris ceſſat, quia ipſe in teſtõ plus neptes ex filiis di-
lexit, q̃ proprias filias, neptib.plus, q̃ filiab.relinquen
do, cum filiæ propriæ decem libras, neptib. verò re-
liquerit dotes condecentes, q̃ arbitrio boni uiri de
bentur, attentis facultatib.uiri, & uxoris, ac dignita
te vtriuſq; l.cũ poſt.§.gener.ff.de iur.dot.ergo dicẽ
dum eſt, ꝙ in hoc caſu neptes teſtatoris, & ſic filiæ
filiorũ, quib.facta fuit ſubſtõ, faciant deficere illam
ꝯdõnem, ſi deceſſerint ſine filiis ad excluſionẽ ſub-
3 ſtituti. ¶ Secundo † ubicunq; teſtator in una parte
teſtamenti de filijs ſimpliciter mentionẽ fecit, puta
dicendo, & ſi deceſſerit ſine filiis, in alia uerò, vt in
alia ſubſtõne de filijs maſculis, dicendo, & ſi deceſſe
rit ſine filijs maſculis, tunc teſtator vr̃ in primo ca-
ſu, in quo de filijs ſimpliciter meminit, fœminas ẽt
uoluiſſe comprehendere, quia ſi tũc ſolũ maſculos
uoluiſſet cõprehendere, hoc expreſſiſſet, ſicut in ſe-
cundo caſu expreſſit, arg.l.vnicæ. §. ſinautẽ ad defi-
cientis.C.de cad.tollen.& ibi Bal.c.inter corporalia
de tranſla.epi, c.ad audientiã de decimis: ita in ter-
minis uoluit Anch.in conſi.119.in Xp̄i noĩe ꝓ cla-
riori intelligentia, & Alex.in conſi.38.li.6. Cõſuluit
ẽt pro hac parte collegium Peruſinum in quodam
conſi.incip.diſcuſſis diligenter uerbis quibuslibet
in 3.col.ubi concluditur, ꝙ filia quoad excluſionẽ
ſubſtitutorum ſub ꝯdõne filiorum comprehendit
appellatione filiorũ, qñ ſimpliciter de filijs ſub ꝯdõ
ne fuit mentio facta, & poſtea in ſubſtõne de filijs
maſculis mentio ꝯdõnaliter facta fuit. Hoc idẽ no-
luit Alex.in conſi.17.in fi.pen.col.lib.7.qui poſt An
cha.dicit, ꝙ ubi in materia ſubſtõnum facta eſt mẽ-
tio de filijs, ueniunt ẽt filię iux.l.ſi ita ſcriptũ ſit cum
ibi not.ff.de leg.2.& in l.ſi quis ita ff.de teſt. tute. cũ
ſim.& maximè, qñ hoc ex mente teſtatoris colligi-
tur, vt qñ uoluit ſexum maſculinum a fęminino di-
ſcernere, quia in una parte teſtamẽti, ut in una ſub
ſtitutione de filiis ſimpliciter, in alia uero de filiis
maſculis mentionẽ fecerit: facit ẽt ad propoſitũ id,
ꝙ in terminis noſtris conſuluit D. Ludouicus Bo-
logni.cuius conſiliũ poſitum eſt inter conſi. Alex.
num.53.lib.4.Nec obſtat conſi.And.Barba.poſitum
inter eadem conſi.Alex.nu.52.eod.lib. ubi uoluit,
quò illa ꝯdõ, ſi deceſſerint ſine filijs, recipiat declara
tionem ab alia conditione, ſi deceſſerint ſine filijs
maſculis, vt prima intelligatur ſm̃ ſubſequentem,
vc3 de maſculis, arg.l.ſi ſeruus plurium in fi.cũ ſim.
4 ibi not.ff.de leg.1.Qm̃ † id uerum eſt, & procedere
põt in caſu illo, in quo conſuluit, qñ prius fuiſſet ex
preſſa cõditio, ſi deceſſerint ſine filijs maſculis, dein
de fuiſſet appoſita condõ, ſi deceſſerint ſine filijs cũ
hac adiectione, vt ſupra, nam hoc in caſu uerè ſecũ
da condõ de filijs maſculis intelligeretur pp illã di-
ctionem, vt ſ.q̃ gñalitatem, latamq; ſignificationẽ il
lius uerbi filijs reſtringit, vt latè hr̃ in d.conſ.& facit
id, ꝙ uoluit Soc.in conſi.63.in fi.6.col.li.1.Infert er-
go, ꝙ ſi non fuiſſet adiecta illa dictio, vt ſupra, decla
ratiua, & reſtrictiua, utiq; appellatione filiorum ſim
pliciter ẽt filiæ fęminæ fuiſſent comprehenſæ, ꝓut
regulariter de iure cõi ẽt in terminis nr̃is compre-
henduntur, vt ſupra dictum eſt, d.l.cum auus, ibique
Bar.& d.l.cum acutiſſimi: Sed in caſu nr̃o qñ Bar-
tholomeus teſtatoris inter filios inſtitutos ſubſtitu
tionẽ inuicẽ, fecit, ſimpliciter de filijs mentionẽ fe-
cit, dicendo, ſi deceſſerint ſine filijs, poſtea aũt faciẽ
do ſubſtõnem de cã pia oĩb.filijs decedentib.dixit,
& ſi diceſſerint ſine filijs maſculis, ergo apparet ip-
ſum uoluiſſe ſexum maſculinum a fęminino ſepa-
rare, & ꝯñr de mente ipſius cõſtat, ꝙ in primo caſu
uoluit filiorum appellatione ẽt filias fęminas com-
prehendere per p̄dicta. ¶ Coniecturari ẽt põt uolũ
tas teſtatoris, ꝙ neptes, ſicut nepotes comprehẽde-
re voluerit ad excluſionem ſubſtitutorum ſub illa
conditione, ſi deceſſerint ſine filijs, ex identitate rõ
5 nis, nam † teſtator eandem affectionẽ, & pietatẽ er-
ga neptes, q̃ erga nepotes iuris p̄ſumptione habere
cenſetur d.l.cum auus, ubi quoad illa condõnem à
lege ſubintellectã, ſi deceſſerit ſine filijs, uel ſine libe
ris non fit inter maſculos, & fęminas dr̃ia ad exclu-
ſionem ſubſtituti l.gñaliter.§.cum aũt. C.de inſt.&
ſubſt.ſub cond.fact.d.l.cum acutiſſimi, l.quis qs de
uerb.ſignif.cum.n.cõis natura ſit inter mares, & fę-
minas legitimas, & naturales l.hos accuſare §. oĩb.
ff.de accuſ.q inter mares, & fęminas dr̃iam faciũt,
naturę ſunt accuſatores, cur non oẽs maſculos pro
creauerit l. maximum uitium C.de lib.p̄ter.Hinc
6 † uidemus hodie oẽm dr̃iã ſexus quoad ſucceſſio-
nem ſublatam eſſe, auth.defuncto. C. ad Tert.auth.
ceſſante.C.de legit.hæred.concludendũ eſt ergo ex
identitate rõnis & ne accuſatores naturæ dicamur,
dictũ fideicõmiſſum pp ſuperexiſtentiã D. Corne-
liæ filiæ defeciſſe, ſicut ex ſuperexiſtẽtia maſculorũ
defeciſſet. ¶ Nec eſt bona conſequẽtia dicere, ꝙ ex
quo teſtator filiã ꝓpriã à ſucceſſione, & ſubſtõne ex
cluſit, illi certũ q d relinquẽdo, & ſic ex quo noluit
filiam

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

liam propriam debere excludere ſubſtitutos, idē
fortiori de ipſa nepte ex filio ſit dicendum, argō
ſtr.l.ſi uiua matre: Qm̄ hoc argm̄ in caſu, de quo
ritur, non procedit, cum teſtator magis neptes di
lexerit, illis plus relinquendo, q̄ filiam, cui minus re
liquit, ut ſupra dixi. Præterea † filia in utraq; ſubſtō-
eſt ab uniuerſali ſucceſſione excluſa, iō nil mi-
ſi per ipſam ſubſtituti non excludunt, filij ue-
filiorum poſiti ſunt in condōne ad excludendū
ſubſtitutos, ppea nil mirū, ſi neptes quoq; hoc
filiorum filiæ, q̄ appellatione filiorū ſimpliciter
ſunt prædictos ſubſtitutos excludunt, nam de
hexpreſsè excluſis paſſiuè ad alios poſitos ad
cludendum actiuè ſubſtitutos legitima non dat
o iurib. uulgarib. Nec filia propria teſtatoris, q̄
ſucceſſione uniuerſali pp maſculos excluſa,
aliquo mō comprehendi ſub uerbis appoſitis
conditione ad excludendū ſubſtitutos, ut patet,
neptis teſtatoris, & ſic filia filij, cui ſubſtō facta
rectè ſub illis uerbis comprehenditur, vt ſupra
ſtatum fuit, ergo argumētatio de filia ad neptē
eſt bona. ¶ Pręterea ſi pp filiam propriam ſub
ti excluderentur, & ſic ſucceſſioni ab inteſtato
ſus eſſet iux. l. Lucius cum ibi not. ff. de hære. inſt.
fertur de ſucceſſione fratris, q a alij fratres, q nō
poſſent ex ſubſtitutione uenire, ſuccederent ab in-
teſtato, excluſa ſorore, q̄ ex diſpōne ſtatuti a ſucceſ
ſione fratris pp fratres excluditur: Sed † neptis ex fi-
lio ab inteſtato patri ſuo ſuccedens pfertur patruis,
ergo in caſu noſtro neptis alios filios teſtatoris quo
ad partem patris ſui debet excludere, argō. l. cū rō
bon. dam. & in auth. in ſucceſſione. C. de ſuis, &
iuncta. l. fratres. C. de inoff. teſta. ¶ Rurſus ꝯñtia
iſta alio reſpectu non procedit, qm̄ ſubſtituti, q
ſucceſsione uninerſali pp filiā propriā teſtatoris
excluduntur, non pp neptem minus dilectam
excluderentur, cum ipſa neptis, q̄ comprehenderet
illa conditione, ſi ſine filijs deceſserint, non di-
citur uocata ex diſpōne teſtatoris, ex quo eſt poſi
ta in conditione, iux. l. q̄ ſub condōne. ff. ſi quis omi.
cauſa teſta. ſed excludi dicerent, quia conditio, ſub
qua eſſent uocati, defeciſſet, & deficiente conditio
ne perinde, ac ſi non fuiſſet ſubſtituti, argō. l. ſi quis
ſolidum. §. fi. ff. de ꝯhen. empt. & l. cedere diem. ff. de
uer. ſign. † Nec eſt inconueniens, ꝙ liberi minus di
lecti poſiti ſint in conditione ad excluſionē filiorū
magis dilectorū, vt eſt tex. in d. l. cū auus, iuncta. d. l.
acutiſsimi, ibi. n. filius teſtatoris erat inſtitutus, et
ſubſtitutus, & ſic magis dilectus, q̄ eſſent nepotes, &
filij nepotis nondum nati. l qui filiab. & l. publius.
ff. de leg. 1. & tñ nepotes, & illorum liberi tanquam
poſiti in conditione faciunt deficere illam condi-
tionem, ſi deceſſerint ſine filijs, ſeu liberis ēt ad ex-
cluſionem filii inſtituti, & ſubſtituti: ita dicamus in
caſu noſtro, maximè cum mens teſtatoris cōiectu
ris concurrat, & appellatione filiorum ēt in ꝯdōne
poſitorum filiæ quoq; fœminæ comprehendan-
tur, vt dictum fuit. ¶ Tertio pro ipſa nepte D. Cor-
nelia, ꝙ conditionem illam, ſi deceſſerit ſine filijs,
ad excluſionem ſubſtituti deficere faciat, ēt ſtatuto
excludente filias fœminas pp maſculos, nec non filiā fęmi
nam pp patruos excludente, demonſtratur, nam ſi
filius naturalis, q à ſucceſſione ab inteſtato exclu-
ditur, & dr minus cognitus, q̄ filia legitima, & na-
turalis, ſubſtitutum excludit, illamq; condōnem, ſi
deceſſerit ſine filijs, deficere facit. l. ex facto. §. ſi quis
rogatus. ff. ad Treb. cum alijs, à fortiori filia fœmina
legitima, & naturalis, magisq; cognita debet facere
illam conditionem deficere, ac ſubſtitutū exclude
re non ad effectum, vt ipſa filia cenſeatur uocata ex
ſubſtitutione, & diſpōne teſtatoris, q a poſita fuit
in conditione. d. l. ſi quis ſub conditione, ſed ſolum
ad effectum, vt patri ſuo abinteſtato ſuccedere poſ
ſit, argō. d. l. Lucius cum ibi not. ff. de hære. inſt. Nec
dicatur, pdicta procedere in conditione illa, ſi de-
ceſſerit ſine filijs, ſeu liberis tacite à lege ſubintelle-
cta, de quà in d. l. cum auus, & in d. l. cum acutiſſimi,
11 qm̄ † non refert, an teſtator illam expreſſerit, an ta-
citè ſubintelligatur p d. l. cū auus, ubi pſupponitur,
teſtatorem ſic uoluiſſe, ergo idem dicendū eſt, qñ
expreſſe ita diſpoſuiſſet ſm Bartol. in d. §. ſi quis ro-
gatus, & Cyn. ac Bar. in d. §. cum aūt, & hanc opinio
nem doct. cōiter ſequuntur, vt dicunt Io. de Imol.
Pau. Caſt. & Alex. in d. § ſi quis rogatus, ubi Ang. in
quit in deciſiuis non eſſe ab ea recedendū; q̄uis ali-
qui in hoc differentiam prædictā admiſerint quo-
ad filium naturalem, ſed non quoad filiam fœminā
uelut ego quoque aliàs conſulendo dixi. ¶ Quarto
ꝙ filia fœmina ēt à ſtatuto pp maſculos a ſucceſſio
ne ab inteſtato excluſa faciat illam conditionē, ſi
12 deceſſerit ſine filijs, deficere, ita demōſtratur; † filij,
qui rōne incapacitatis ex teſtō, & ab inteſtato ſuc-
cedere nequeunt, & à ſucceſſione excluduntur, nō
faciūt dictam condōnem deficere, quia à lege peni
tus a ſucceſſione excluduntur, & hñr pro mortuis,
quod ſecus eſſet, ſi nō totaliter à ſucceſsione exclu
derentur, ut ab inteſtato tm̄, & nō ex teſtō, vt uoluit
notabiliter Bar. quem doct. cōiter ſequuntur, in l. fi-
liusfam. §. cum quis. ff. de leg. 1. exemplificando in fi
lijs deportatis, ſeu in fratrib. minorib. mendicanti-
bus, qui a lege totaliter a ſucceſſione tam ex teſtō,
q̄ ab inteſtato excluduntur, iuxta clc. exiui de uer.
ſign. & probatur in d. §. cum quis iuncta gl. Sed filia
fœmina, q̄ a ſtatuto excluditur, & non totaliter, ſed
ſolū quoad ſucceſſionem ab inteſtato excluditur,
& non ex teſtō. vt clarum eſt, & expreſſe p ſtatuta ca
uetur, ergo ipſa faciet deficere illam conditionē, ſi
deceſſerit ſine filijs. Præterea dum Bar. & alij ibi po
nunt, qui ſint filij facientes dictam condōnem defi-
cere, loquuntur de filijs illius, cui condō fuit appo-
ſita, & ſic de filijs grauati, vt in d. §. cum quis, & tūc
ſi filij non ſint oīno in capaces, q̄uis aliquo reſpectu
p legem a ſucceſſione excludantur, faciunt condō
nem deficere, ut ibi, ergo multo magis debent fa-
cere illam deficere, ſi nullo mō p legē a ſucceſſione
excludantur, argō d. §. cū quis, vbi ita declarat Pau.
Caſt. & Raph. Cuma. & Ang. & Imol. in l. Lucius. ff.
de hære. inſt. Sed in caſu noſtro D. Cornelia per le-
gem, ſeu ſtatutum nullo mō nec in totū, nec in par-
te pp patruos excluditur, ergo &c. Nā ſi conſidere-
mus ſucceſſionē ſer Bernabæ, qui ſuperſtite D. Cor-
nelia deceſſit, ipſa potuit illi tam ex teſtō, q̄ ab inte
ſtato ſucedere, vt clarum eſt, cum primum gradū
deſcendentium tenuerit, & ex teſtō nec a lege, nec
à ſtatuto ſucedere prohibita erat. Et q̄uis ſer Berna
bas in teſtō ſuo aliū hæredem extraneum inſtitue-
rit, tñ filiam quoq; ſuam, ſi uoluiſſet, potuiſſet inſti-
tuere: quinimmo inſtitutio facta de extraneo nō va
luit, & fuit ipſo iure nulla præteritione filiæ D. Cor
neliæ, q̄ fuit abſq; cā pterita auth. ex cā, & in corpo-
re, vnde ſumitur. C. de liber. pter. cum ſim. Si uero
conſideremus ſucceſsionem Bartholomei teſtato-
ris, eodē modo ipſa D. Cornelia eius neptis ſi tpe
mortis Bartholomei ſuperuixiſſet, potuiſſet illi ſuc
cedere ſaltem ex teſtō, & conſequenter à lege peni
tus non eſſet excluſa, & ſi tpe mortis Bartholomei
ipſa primum gradum ſucceſsionis obionuiſſet, vt
quia ſer Bernabas eius pater non fuiſſet in medio,
profecto ēt ab inteſtato Bartholomeo auo ſuo po
tuiſſet ſuccedere iuxa l. in ſucceſione. C. de ſuis, &
legit.

legit.§.1.& 2.inſti.de hæred.quæ ab inteſta. Ergo D.
Cornelia eſt talis,q̃ illam conditionē,ſi deceſſerit ſi
ne filijs,deficere facit,ſeu facere pōt;& ita in termi
nis voluit,& ſequitur D.Bart.Soc.in conſi. 182.li.2.
13 ¶ Ex his † apparet ſublatum fundm̄ illorum,qui di-
cunt,filiam fęminam non faceret deficere illã con-
ditionem,ſi deceſſerit ſine filijs,qñ eſſemus in loco
in quo filia fœmina eſſet per ſtatutũ excluſa a ſuc-
ceſſione ꝑꝑ maſculos,ut teſtatoris diſpō cũ diſpo-
ſitione legis,ſeu ſtatuti ſe conformet,ꝓut in dubio
debet fieri interpretatio,iuxta not.per Bar.& alios
in l.hæredes mei,§.cum ita ff.ad Treb. cum ſim.ibi
allegatis per Alex.& per eundem in conſi. 127.lib.j.
14 Quia reſpondetur,ꝙ † aliud eſt,qñ uolumus,aliquã
perſonam non poſitam in conditione ex præſum-
pta mente defuncti ſubſtitutum excludere, & tunc
excludit,ſi cum effectu ſuccedat,&non aliter,vt de
clarant Richar.Malumb.Bal.Fulg.Pau.Caſt.&Mod.
in l.pen.C.de impub.& alijs ſubſt.aliud eſt, nunquid
perſona poſita in conditione excludat, ēt ſi non ſit
hæres,&tunc dicendum eſt,ut ſupra,iuxta ea,q̃ hñr
in d.§.cum quis,& hic eſt caſus noſter,ueluti ſupra
tetigi,aliud eſt quærere, qñ plures ſpecialiter, uel ꝑ
nomen collectiuum ſunt ſimul uocati, quis cenſea
tur primo uocatus,& prius debeat admitti,& tunc
ꝓfertur illæ,qui a ſtatuto in ſucceſſione ab inteſta-
to ꝓfertur,ad tradita per Petrum de Ancha.in l.tres
fratres.ff.de pact.cum ſimi. allegatis per Alex. in d.
conſi.127.aliud, qñ plures ſunt per fideicōmiſſum
uocati,ſm quod declarat D. Bartholomeus Soc.in
d. cōſi. in ulti.col.qui multa ad propoſitũ nr̃m pul-
15 chre ponit. ¶ Et † hanc concluſionem,ꝙ filia fęmi
na faciat deficere illam conditionem, ſi deceſſerit
ſine filijs,ad excluſionem ſubſtitutorũ,ſequuti ſunt
plures ſupra noīati,& ſm illam conſuluerunt Doct.
Peruſini,quod conſilium penes me habeo, & oēs
doct.Bononienſes,ac ēt collegium Auinionenſe:&
q̃uis doct.Florentini ꝯrium cōſuluerint, & ferè oēs
aduocati in curia exiſtentes,&ambo Raphaeles idē
tenuerint in l.1.C.de cōd.inſer. ut refert Pau. Caſt.
in conſi.79.dicens,ꝙ propter conſilia hinc inde res
ad concordiam fuit redacta, & Soc. refert Paul.de
Caſt.propter opiniones, & conſilia hinc inde exi-
ſtentia noluiſſe amplius ſuper hac cã conſulere, &
idem expreſsè dicit ipſe Pau.in d.l.j.tñ mihi ex præ
dictis vr̃,ꝙ in caſu noſtro uerior ſit illa opinio, ꝙ fi
lia fœmina grauati faciat deficere illam conditio-
nem,ſi ſine filijs deceſſerit,vt uoluit, ac ſequitur ēt
And.Barb.in d.l.cum acutiſsimi. ¶ Et licet ꝯ hanc
opinionem multa in conſilijs ꝯrijs adducta facere
uideantur,quæ oīa recenſere,& reaſſumere, ſingu-
liſq; reſponſum accōmodare longiſſimum eſſet,
tñ ego pro maiori declaratione, & confirmatione
concluſionis traditę aliqua magis ad caſum nr̃m fa
cientia in reſolutionem obiectorum dicam: Et in
16 primis † non obſtat id,ꝙ uolunt Pau.de Caſt. & Ra
ph.Ful.in d.l.1.C de cond.inſer. Qm̃ ipſi loquuntur,
qñ non appareret,teſtatorem plus dilexiſſe neptes,
quam filias proprias,imò apparebat ibi ꝯriũ, ipſum
plus dilexiſſe filias proprias, q̃ neptes ex filio; at in
caſu,de quo agitur,apparet teſtatorem plus neptes,
q̃ filias dilexiſſe, ergo argm̃ de excluſione filiarum
ad excluſionem neptum non procedit.Præterea lo
quuntur, qñ de filijs mentio ſimpliciter in teſtō fa-
cta fuiſſet,& filiæ propriæ magis eſſent dilectæ,q̃ ne
ptes,ſed in caſu noſtro in una ſubſtōne de filijs in-
uicem fuit facta mentio de filijs ſimpliciter condi-
tionaliter dicendo,& ſi deceſſerint ſine filijs,in alia
verò ſubſtōne de pia cã fuit facta mentio de filijs
maſculis,dicendo,& ſi oēs deceſſerint ſine filijs ma
ſculis,& teſtator magis dilexit neptes, q̃ filias pro-
prias,ergo nil mirum,ſi in caſu noſtro neptes teſta-
toris natæ ex filio grauato faciunt ꝓdictam condi-
tionem,ſi deceſſerit ſine filijs,deficere per ea, q̃ ſup.
plenè dixi. ¶ eodē mō reſpondeo adductis in cōſi.
Pau.Caſt.79.& in alijs conſilijs eorum, qui ꝯ neptē
ad fauorem ſubſtitutorum conſuluerunt, vt Raph.
Fulg.in conſi.ſuo 18.incip.ſolmuccia, & in cōſi.38.
& plures alij,quos oēs refert D. meus Soc.in d.l.cũ
auus. ¶ Nec obſtat conſilium eiuſdem Soc.14.lib.j.
incip.uiſo teſtō Colæ,quia teſtator in caſu illo plus
filias ꝓprias dilexit, quam neptes ex filio grauato:
item ibi in teſtō ſub illa conditione,ſi deceſſerit ſi-
ne filijs,fecit mentionem de filijs ſimpliciter,nec re
peritur,ꝙ in alia parte conditionaliter de filijs ma-
ſculis meminerit,& ſic ex præſumpta mente, quæ
ex diſpoſitis in teſtō colligitur,conijciebatur teſta-
torem noluiſſe neptes ex filio grauato facere defi-
cere illam conditionem,ſi deceſſerit ſine filijs, *ſed*
potius ꝯrium:in caſu aũt noſtro ex diſpoſitis,& ver
bis teſtamenti colligitur teſtatorem uoluiſſe neptē
ex filio grauato facere illam conditionem defice-
re,tum quia magis neptes, q̃ filiam propriam dile-
xit,tum quia in una parte teſtamenti,ſeu in una cō-
ditione,ſi deceſſerit ſine filijs,fecit ſimpliciter mē-
tionem de filijs,in alia uerò fecit mentionem de fi-
lijs maſculis:ergo ex his apparet,teſtatorem uoluiſ
ſe,ꝙ ſub conditione illa,ſi deceſſerit ſine filijs ſim-
pliciter,comprehendantur ēt neptes ex filio, vel ſal
tem ex præmiſſis apparet,ꝙ ceſſant, & tollunt con-
iecturæ illæ,quib.aliàs præſumi, & induci ſolet, ꝙ
ſoli maſculi,&non fœminæ faciant illam conditio
nem,ſi deceſſerint ſine filijs,deficere,& ꝯñr, ꝙ in ca
ſu noſtro ſtandum ſit propriæ uerborum ſignifica-
tioni,q̃ eſt, ut appellatione filiorum in conditione
poſitorum fœminę quoq; comprehendant,vt hr̃ in
d.l.1.C.de cond.inſer.cum ſim.ſupra allegatis, cum
non adſint coniecturæ,ex quib.teſtatorem uoluiſſe
ꝯrium arguatur;ſed imò appareant coniecturę indi
cantes teſtatorem uoluiſſe debere ſtari propriæ uer
borum ſignificationi,de qua ſupra,&in dubio ſem
per illa opinio,& interpretatio eſt ſequenda, per q̃
propria uocabuli ſignificatio ſaluatur l.non aliter.
ff.de leg.3.cum ſim. ¶ Eodem mō reſpondet conſi.
15.Decij, nam in terminis illius teſtator plus filias
proprias,q̃ neptes ex filio grauato dilexerat, & ex
hoc coniectura ſumebatur, ꝙ ſicut filiæ ꝓpriæ ſub-
ſtitutos non excludebant,ita nec neptes ex filio gra
uato minus dilectæ, argu.l.ſi uiua matre C. de bon.
mater.quæ oīa ceſſant in caſu noſtro per ſupra ſæ-
pius dicta. ¶ Non obſtat ēt caſui noſtro diſtinctio
17 Pau.Caſt.in d.conſi.79.q† aut fuit ſubſtitutus filius
teſtatoris ſub illa cōditione, ſi alius filius inſtitutus
decederet ſine filijs, & tunc filia fœmina neptis ex
filio grauato non facit dictam cōditionem defice-
re,maximè in loco,in quo per ſtatutũ fœminæ ꝑꝑ
maſculos excluderentur,vt ēt uoluit Alex.in ꝑalle-
gato conſi.127.lib.1.intelligendo,ꝙ filia fęmina ex
cludatur ꝑꝑ alios filios maſculos, & non ꝑꝑ extra-
neos,& hic eſt propriè caſus noſter, aut extraneus
fuit ſubſtitutus in caſu, quo filius inſtitutus ſine fi-
lijs decederet,& tunc filia fœmina,vcꝫ neptis ex fi-
lio faceret illam conditionem deficere ad excluſio
nem ſubſtituti extranei tum ex rōne d. l. cum acu-
tiſſimi,& d.l.cum auus,tum quia coniectura, q̃ ſu-
mitur ex pręſumpta mēte teſtatoris propter diſpo-
ſitionem ſtatuti,quæ eſt, vt in dubio teſtatoris uo-
luntas interpretetur,vt ſit conformis diſpōni ſtatu-
ti,non procedit,nec habet locum reſpectu extranei
ſubſtituti,cum ſtatutum in hoc caſu non loquatur;
& hanc

nc diſtinctionem ſequitur Soc.in d. l. cũ auus:
a reſpondetur, prædicta procedere, qñ in caſũ,
alius filius teſtatoris fuiſſet ſubſtitutus ſub illa
dirione, ſi deceſſerit ſine filijs, concurrerent cõ
turæ, ex quib. conſtaret, teſtatorem uoluiſſe non
ere ſtari ꝓpriæ ſignificationi illius uerbi filijs,
ur præſupponunt doct. oẽs, qui pro ſubſtitutis ꝯ
tem conſuluerunt, vt per Pau.Caſ.in d.conſi.79.
ſim.allegatis per Soc.in d.l. cum auus in quar-
ſu. At in terminis noſtris plures ꝯcurrunt con-
turæ, ex quib. ꝯrium apparet, vt ex p̄dictis cõſtat,
&c. ¶ Non obſtat, † ꝙ ex quo teſtator filios
culos ad ſubſtitutionem vocauit, ab ea filiam
riam excludẽdo, à fortiori vr̃ neptem ex filio
ato excluſiſſet, ne contingat minus dilectum
tti, & plus dilectum excludi, argõ.l. ſi uiua ma
.de bon.mat.ac ẽt quia ex quo filij inſtituti fue
ſubſtituti, & propria filia non fuit inſtituta, nec
ta ad ſucceſſionem vłem, ipſi filij inſtituti cen
r ſubſtituti nõ ex eo, quia filij, & ſic non reſpe
iationis, qm̃ eodem mõ filia propria fuiſſet in
a, cum in ea filiationis qualitas caderet, ſed ip-
cenſentur ſubſtituti ex eo, q̲a maſculi, & ſic
maſculinitatis qualitatem: & ideò filia fœmina,
neptis ex filio grauato nõ debet ſubſtitutos ex
dere, cum in ea maſculinitatis qualitas non inſit
qualitas ꝓ conſeruatione agnationis, & familię
facit, ꝙ fœminę pp maſculos excludantur, ad tradi
ta per Bal. in l.maximum vitium.C.de lib.præt. & in
eam.§.C.de fideicom. & facit in ſimili id, ꝙ not.
in l. liberorum col.pen.ff.de uerb.ſign. Quia re-
ndeo, ꝙ ſubſtituti, qui non admittũtur pp filios
uati, non admittuntur non ex eo, ꝙ ſint a teſtato
cluſi pp filios grauati, ſed quia fuerunt ad ſub-
tionem inuitati ſub conditione, ſi grauatus de
ceret ſine filijs, quæ ꝯdõ pp exiſtentiam filiæ fœ-
næ defecit argõ d.l.1.C.de cond.inſer.cum ſimi.
erca poſito, ꝙ ipſi filij maſculi propter maſculi
tem, & ſic fauore agnationis fuerint ad inſtitu-
nem, & ſubſtitutionem uocati, non tñ dicuntur
cati purè, & ſimpliciter, ſed ſub ꝯdõne illa, ſi de-
ſſerint ſine filijs, q̃ tàm ex propria ſignificatione,
m ex coniecturata mente teſtatoris in caſu nr̃o
ſuperexiſtentiam filiæ fœminę defecit per ſupra
a. Et filij poſiti in ꝯdõne non dicuntur poſiti ad
cludendum filios ſubſtitutos, qm̃ quę ſunt in cõ-
ione, non ſunt in diſpõne d. l. q̃ ſub conditione,
ad demonſtrandum, in quo caſu teſtator uolue
lios eſſe ſubſtitutos, qui caſus propter ſuperexi
tiam filiæ fęminæ non euenit. ¶ Vltimo non ad
ſtatur unum, † ꝙ multum ſtringere vr̃, nam teſta
duas fecit ſubſtitutiones, primã de filijs inſtitu-
n caſu, quo unus ex eis cum filijs ſimpliciter de
eret, aliam & ſ̃m de pia cã in caſu, quo oẽs filij
ituti decederent ſine filijs maſculis, & in hoc ſe
do caſu noluit piam cãm ſubſtitutam debere
cludi pp filiam fęminam grauati, & ſic ꝓpter ne
m teſtatoris, qm̃ hoc in caſu neptib. prouidit, il-
dotes quaſdam relinquendo: Si ergo teſtator no
piam cãm, quæ hr̃ loco extranei, debere pro-
er neptes excludi, & ſic ꝙ neptes illam ꝯdõnem,
deceſſerit ſine filijs, non faciant deficere, minus
æſumetur hoc uoluiſſe in primo caſu ad exclu-
ndum à ſubſtitutione proprios filios inſtitutos,
ſubſtitutos, cum filij cenſeantur magis dilecti, q̃
a cã argõ c.quicunque cum glo.17.q.4.& habetur
er doct. in c.in præſentia de proba.& in auth.ſi qua
ulier.C.de epiſ.& cler. Qm̃ reſpondetur, hoc con
gere in caſu noſtro, quia ſumus in caſu claro, in
o pręſumptio, & coniectura ceſſare debet argu.

l.continuus.§.1.ff.de uerb.oblig. Nam in caſu, quo
pia cã fuit ſubſtituta, neptes non faciunt dictam cõ
dictionem deficere, quia expreſſa fuit qualitas ma-
ſculorum, & expreſsè dictum fuit, ſi deceſſerint ſine
filijs maſculis, quo caſu oẽs fatentur, fœminas non
comprehendi. Sed in caſu primæ ſubſtõnis teſtator
ſimpliciter dixi, ſi deceſſerit ſine filijs, quo in caſu ẽt
pro implenda conditione filiæ fœminæ, & deſcen-
dentes ex eis comprehenduntur, vt hr̃ in d. l.j.C.de
cond.inſer.cum ſim. Et iõ ex quo teſtator ſic expreſ
sè uoluit, ſtandum eſt verbis ſuis argõ.l.ille, aut ille.
ff.de leg.1.& l.ſi quis.C.de inſt.& ſubſtit.ſub condit.
fac. Secundo reſpondeo, ꝙ in caſu primæ ſubſtõnis
teſtator uoluit, attentis uerbis, filios non poſſe ad-
mitti ex ſubſtitutione propter neptes, quia ſupere-
rant alij maſculi, per quos agnatio conſeruari pote
rat, at in caſu ſecundæ ſubſtitutionis noluit neptes
piæ cãæ ſubſtitutæ obſtare, ſed ſolum maſculos illã
excludere, qm̃ cum nullus maſculus ex liberis ſupe
reſſet, per quem agnatio, & familia poſſet conſerua
ri, & ſic dilectio, fauorq́; agnationis ceſſaret, præſu-
mitur in hoc caſu teſtatorem magis uoluiſſe aĩam
ſuam diligere, q̃ fœminas ex eo deſcendentes, quib.
ſatis congruè prouidit, & per quas agnatio non cõ
ſeruatur, hoc.n.in caſu rõ, & fauor agnationis ceſſat
c.pręcipimus 12.q.1.& l.Deo nobis.C.de epis, & cle
ricis; & hæc quoad primum dubium ſufficiãt. ¶ Ca
pio ſecundam hęſitationem, Vtrum D.Cornelia fi-
lia ſer Bernabæ excludat Laurentium, qui vult ex
ſubſtitutione facta in teſtõ uenire, & vr̃ Laurentiũ
eſſe ex ſubſtitutione admittendum, excluſa D.Cor-
nelia, quę vult ab inteſtato uenire ad ſucceſſionem
ſui patris, qm̃ donec ſucceſſio ex teſtõ locũ habere
põt, debet ſucceſsio ab inteſtato ceſſare.l.q̃ diu la
ſecunda, & l.in plurium.ff.de acq.hære. Sed Lauren-
tius uult ſuccedere ſer Bernabę ex ſubſtõne uulga-
20 ris, † per q̃ teſtatori ex teſtõ ſucceditur.l. Gallus in
prin.& in §.1.cum ibi not.ff. de lib. & poſthu.& per
Bar.in l.j.ff.de uulg.& pup.in 4.q.prin.ergo debet D.
Cornelię pręferri, quæ vult tanq̃ hęres ab inteſtato
venire. Quòd aũt Laurentius ex ſubſtõne uulgari
admittatur, conſtat, nam de d.Laurentio fuit facta
21 ſubſtõ compendioſa, † q̃ ſui natura apta eſt compre
hendere ẽt uulgarem ſubſtitutionem, vt hr̃ ꝑ Bart.
in l.quamdiu l.ultima, & in l.Centurio. ff. de uul.&
pup.& in l. precibus.C.de impube. & alijs ſubſtit.in
c.Raynut.de teſta.& per Pau. de Caſt. in d.l.Gallus
§.quidã rectè, ſ̃m quod caſus attulerit, vt in dictis
locis: Sed in caſu noſtro euenit caſus ſubſtõ.uulga-
ris, quia D. Dominicus maria à ſer Barnaba hæres
22 inſtitutus teſtatori prędeceſſit, † qui dr̃ eſſe vnus de
caſib.ſubſtitutionis uulgaris, vt hr̃ per Bar. in d.l.j.in
2.& 3.col.ibiq́; Ang.& in l.ſi mater per illum tex.in
fi.eo.tit.de uulg.& pup.l.~~talis.~~§.ſplendophorus, & ibi thais
Bar.ff.de fideico.libe.l.1.§.pro ſecundo.C. de cadu.
tollen.Alex.in conſi.188.li.2.& per Imol.in d.c. Ray
nut.ergo hoc in caſu Laurentius dr̃ uenire ex ſub-
23 ſtitutione uulgari, non aũt ex fideicommiſſaria, † q̃
ſolum habet locum, poſtquam hereditas fuit ꝑ hę-
redem grauatum adita l.cohæredi.§.cum filię.ff.de
uulg.& pup.§.fi.inſt.de pup.d.l.precibus & per totũ.
ff.ad Treb.maximè in l.quia poterat, & l.ille à quo.
§.ſi in teſtõ, per Bar.in d.l.q̃ diu.ff.de acq. hære. & in
d.l.1.col.8.gl.in l.Lucius.ff.de uulg.& pup.Imo.in d.
c.Raynut.col.38.cum ſimi. ¶ Præmiſſis tñ non ob-
ſtantibus puto de iure uerius eſſe, ꝙ d. Laurentius
tanq̃ hæres ſcriptus non poſſit ipſi ſer Bernabæ ſuc
cedere ex uulgari ſubſtitutione, per quã defuncto
ſucceditur, inſt.de uulg.ſubſt.in prin. & ſupra dictũ
24 eſt, & † a qua teſtm̃ põt uires aſſumere ita, ꝙ per oĩa

uim

vim inſtitutionis habet, qn̄ primus inſtitutionis gra
dus effectum habere non poſſet l.3.in fi.ff.de libe.&
poſthu.& latè per Bar.in d.l.1.Sed d.D.Cornelia tan
quam hæres eſt ipſi Laurentio præferenda, nam ip-
ſa in teſtō patris reperitur abſq; cā prætérita, vt ex
25 teſtamenti inſpectione apparet, ergo † teſtm̄ patris
eſt ipſo iure nullum, qm̄ cum tpe mortis teſtatoris,
ꝙ tp̄s eſt inſpiciendū, filia primum deſcendentiū
gradum obtineat, nec alij extent filij, ipſa debuit in
ſtitui, uel cum cā ex hęredari, alioquin teſtm̄ quoad
inſtitutionem eſt ipſo iure nullum. §.aliud quoq; ca
pitulum in auth.vt cum de appel.cogno. colla.8.&
in auth.ex cā.C.de lib.præter.l.Gallus,&l.inter cæte
ra cum ſim.ff.de libe.& poſthu. ex quo infertur, ꝙ
26 † donec teſtm̄ pōt dici nullum de iure ciuili, hæres
ſcriptus, qui iure directo uult ex teſtō ſuccedere ip
ſi teſtatori, hæreditatem ex teſtō adire non pōt l.cū
quidam.§.quod dr̄ ff.de acq.hær.Bar. in terminis in
27 l.quam diu la 2.ff.eod.tit.¶ Non obſtat, ꝙ † p clau-
ſulam oī meliori mō in teſtō appoſitam in legato,
& relicto facto filiæ ſuppletur defectus inſtitutio-
nis, & perinde eſt, ac ſi ipſa filia in reb.& quantitati-
bus ſibi relictis fuiſſet hæres inſtituta, quo caſu te-
ſtamentum ſaluatur, vt in d.§. aliud quoq; capitu-
lum, & in §.hęc aūt diſpoſuimus in auth. eod. tit.&
not.in d.c.Raynut.extra de teſta.& hoc optime pro
batur ex ijs, quæ not.uoluit Alex.in l.nam quod §.
non oīs.ff.ad Treb.poſt Bal.in l. quoties. C. de hęre.
inſt.ubi dixit hanc clauſulam facere, ꝙ uerbum re-
linquo hęredis inſtitutionē importet, vbi aliàs hæ-
redis inſtitutio neceſſaria foret; quia reſpondetur,
hoc uerum eſſe, qn̄ filię, quę neceſſario debebat in-
ſtitui, & quę pręterita poterat teſtm̄ dicere nullum,
fuit aliquid relictum per uerbū relinquo, ꝙ eſt cōe
aptum ēt ad directam diſpoſitionem, & ſic ad inſti
tutionem iuxta ea, quę hn̄r in d.l.centurio, & in d.c.
Raynut. ſecus ſi per uerbum lego fuiſſet aliquid re-
lictum filijs, qui pro validitate teſtamenti paterni
debebant inſtitui, uel exhęredari, quia tunc clauſu-
la oī meliori modo non operatur, nec ſupplet de-
fectum, ſeu ſolemnitatem inſtitutionis, ita declarat
28 Bal.in d.l.quoties, & rō eſt, quia † uerbū lego ſm̄ ve
ram, & cōem opinionem eſt verbum obliquū non
aptum ſui natura hæredis inſtitutionem importa-
re, ut dicunt doct.in d.l.centurio, & in d. c. Raynut.
vbi ego quoq; ſoleo dicere: Sed ſer Barnabas teſta-
tor filię ſuæ D. Corneliæ certum quid iure legati,
ſeu per uiam legati reliquit, ergo clauſula oī melio
ri mō uires inſtitutionis non operabitur. Præterea
29 † hæc clauſula oī meliori mō defectum inſtitutio-
nis operatur, qn̄ ſimpliciter fuiſſet appoſita relicto
facto filiæ, dicendo relinquo filiæ meæ centum oī
meliori mō &c.& ita doct.loquuntur: Sed in caſu
nr̄o nullo mō pōt hoc importare, qm̄ teſtator illam
appoſuit, vt operaretur ſuum effectum ſolū in ca-
ſu, quo teſtm̄ non poſſet ualere, ut teſtm̄, & iure te-
ſtamenti, vt patet ex ipſius verbis, ergo impoſſibile
eſt, ꝙ hæredis inſtitutionem in hoc caſu importet,
alioquin illa clauſula operaretur effectum, ꝙ teſtm̄
ualeret, ut teſtm̄, cum inſtitutio hęredis teſtm̄ exta-
re præſupponat, & in ſolo teſtō fieri poſſit. §. ante
hęredis inſtit.de leg.l.non codicillum C.de teſtam.
¶ Non obſtat, ꝙ in d teſtō fuit appoſita clauſula co
dicillaris, ſi non ualeat ut teſtm̄, ualeat iure codi-
cillorum, & oī meliori mō, quæ clauſula ſuum effe
ctum operatur ēt, qn̄ teſtm̄ rōne præteritionis eſſet
nullum, ut uolunt doct.magis cōiter in auth. ex cā.
C.de lib.præter.& in l.filio præterito ff.de iniuſ.rup.
teſta.& refert, ac ſequitur Alex.in conſ.142.col.2.li.
30 Quia reſpondetur primo, ꝙ † hęc clauſula codicil-

Hoc improbatur à Simo. de Pretis in interp. ult. vol. lib. 2 interp. 2 dub. 1 solut. 4 nu. 15 & seq.

laris operatur, vt diſpō non ualeat vt teſtm̄, ſed iu-
re codicillorum, uel donationis, ſeu alterius uolun
tatis, vt ex uerbis ipſius colligitur, & hr̄ in l.fi.C.de
codic.& ideò non pōt operari, vt ualeat iure inſti-
tutionis, tum quia nec in codicillis, nec in alia ulti-
ma uoluntate, pręter quam in teſtō pōt fieri inſtitu-
tio, nec ſubſtō directa.§.codicillis cum ſim.Inſt.de
codicil.l.non codicillum.C.de teſta.tum quia ſi ta-
lis clauſula poſſet hunc effectum inſtitutionis ope-
rari, profecto ꝯrios effectus operaretur, vz ꝙ teſtm̄
quod nō pōt ualere ut teſtm̄, ualeret ut teſtm̄, quia
in teſtō ſolum fit hæredis inſtitutio, q̄ caput, & fun
damentum teſtamenti eſſe dr̄ d.§.ante hęredis: hęc
aūt eſſent repugnantia, ꝙ teſtm̄, quod non pōt uale
re ut teſtamentum, ualeret, ut teſtm̄ pp clauſulam
hanc, quę operatur in caſu, quo non pōt, vt teſtamē
tum ualere, quod non eſt dicendum l.ubi repugnā
tia ff.de reg.iur.l.1.C.de furtis, & hr̄ in terminis per
Abb.in c.2.in fi.1.col.de reſcrip. Secundo *dico*, ꝙ
clauſula codicillaris appoſita ēt in teſtō *nullo* rōne
præteritionis non operatur effectum ſuum directū,
ſed obliquū, facit.n.ꝙ hæres, qui uerbis ēt directis
erat inſtitutus, dicatur per fideicommiſſum uoca-
tus, & filij præteriti, qui ſunt hæredes ab inteſtato,
dicantur grauati per fideicommiſſum reſtituere hę
reditatem hęredi inſtituto d.l.fi.C.de codic.hr̄ in d.
auth.ex cā & in d.l.filio pręterito, & per Alex.in d.
conſi.142.col.2.quamuis plures, & fortè magis cōi-
ter doc.poſt gl.in d.auth.ex cauſa uelint talem clau
ſulam non operari hunc effectum in teſtō, in quo
filij abſq; iuſta cā eſſent pręteriti, ſed teſtamentum
eſſet totaliter nullum reſpectu hæredis ſcripti, ita
ꝙ nec per fideicommiſſum uenire poſſit: Verū hāc
diſputationem dimitto, quia non eſt materia nr̄a,
& ſatis nūc ſit demonſtrare, ꝙ d.Laurentius iure di
recto, & ut hęres inſtitutus non poſſit ad hæredita-
tem uenire, nec illam adire, ſed caſu, quo aliquid
conſequi ualeant, de manu D. Cornelię per fidei-
commiſſum capere debeat, ꝙ ultimum ēt pro con
ſtanti non admitto, & aliàs declarandum reſeruo, ſi
neceſſe erit. ¶ Ex prædictis infero ad deciſionē ulti
mæ dubitationis an D. Cornelia potuerit ut hęres
ab inteſtato, quæ teſtamentum patris factum fuiſſe
31 ignorauit, (prout ignorat, † & de iure ignorare pręg-
ſumitur iuxta ea, quę habentur per Bart. & alios in
l.qui romæ.§.duo fratres.ff.de uerb.obl.) bonorum
hæreditatis poſſeſſionem apprehēdere taliter, ꝙ in
illorum poſſeſſione ſit ipſi Laurentio præferenda:
Nam hoc ipſi D.Cornelię fuiſſe licitum concludo,
32 † qm̄ ſi licuit ei de teſtō patris ignorare, & ſic uerisi
militer potuit præſumere, patrem ab inteſtato de-
ceſſiſſe, ut ſupra, ſequitur, ꝙ ipſi quoque licuit hære
ditatem patris ab inteſtato adire, cum tpe mortis
patris primum gradum liberorum, & deſcenden-
tium obtineret l.in ſuis.ff.de libe.& poſth.inſt.de hę
red.quæ ab inteſta.defer.in §.1. ergo & bonorū hę-
reditatis poſſeſſionem propria auctoritate apprehē
dere ſibi licitum fuit l.hæredes, ibiq; Barto.Alex.&
33 alij ff.de acq.poſſ.¶ Pręterea † ex quo teſtamentum
rōne præteritionis erat, & eſt nullum, vt ſupra, & iō
interim hęres ſcriptos, & ſic Laurentius non pōt
hęreditatem adire iux.not.per Bar.in d.l.quamdiu,
& in d.l.cum quidam §.quod dr̄, ſequitur, ꝙ Laurē
tius ut hęres ſcriptus non potuit dictam poſſeſſio-
nem ingredi, nec ſe in illam immitti petere, tum
34 quia † aditio debet immiſſionem, & apprehenſio-
nem poſſeſſionis pręcedere, d.l.cum hęredes, tum
35 quia † petendo ſe immitti, ſeu ingrediendo poſſeſ-
ſionem bonorum hęreditatis, ut hęres in teſtō de-
ſcriptus, diceretur hęreditatem adire, qm̄ hoc con-
tra

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

us,nomenq; hæredis fieri non poteſt,argō eo-
quę habentur in l.gerit,& in l.pro hærede ff.de
hære.& in l.j.& 2.C.de iur.deliber.& ubiq; Bart.
ſoci.& argu.l.Paulus reſpondet,aliàs incipit per
curatorem iunctis not.ibi per glo.& Bart. ff. de
hæred. Quare ſequitur, ꝙ ipſa D. Cornelia ſit
ſtenda, † de cuius pręteritione cum ex inſpe-
teſtamenti conſtet incontinenti , quoniam
appellat illam filiam ſuam , & in teſtō non
tur inſtituta,nec exhæredata, hæres ſcriptus,
it,& petit ſe in poſſeſſionem immitti, non de
diri,nec in illā immitti,ex quo de viſibili vi
teritionis conſtat,vt volunt Bar.& omnes in
fi.C.de edict.diui Adr. tollen. Item † ex quo
nelia erat in bonorum poſſeſſione,ſequitur,
rentius vt hæres ſcriptus non potuit, nec de-
r beneficio d.l.fi. in dictam poſſeſſionem im-
ipſa D.Cornelia non citata,ut in d. l. fin. ibiq;
doctores,ubi hæres ſcriptus non poteſt in poſ-
em immitti ex beneficio d. l. fin.alio in poſ-
e exiſtente. ¶ Præterea poſito, ſed non con-
Laurentium poſſe ex teſtō ſer Bernabæ per fi-
mmiſſum admitti ex clauſula codicillari , cū
admitti nequeat per ſupradicta , tñ † ex hoc
tat,ipſum non debuiſſe in poſſeſſionem bono-
hæreditatis immitti , niſi prius facta ſibi reali,
ſaltem verbali reſtitutione per hęredem,qui ſuc
cedere debet, qm̄ fideicommiſſario non datur re-
ſtitutio in d.l.fina. ſed is debet de manu hæredis gra-
ti capere, non autem propria auctoritate appre-
hendere,alioquin à iure ſuo caderet, ut voluit glo.
quam doctores communiter ſequuntur,in d.l.fina.
& ſimilib.ibi allegatis,l.non dubium C. de leg. l.
ſingulo.ff.& C.quorum legat.l. paulus reſpondit,
coniuncta l. quia poterat. & l.reſtituta ff. ad Treb.
Nec obſtat quoddam ſtatutum huius ciuitatis
rubrica, ꝙ nullus occupet poſſeſſionem &c. &
ſequenti rubr.ubi nulli alij,quam hęredi licet in-
trare poſſeſſionem ſub pœna,de qua ibi, & ipſi hę-
redi infra annum licet quandocunq;,& quomodo-
cunque bonorum hæreditatis poſſeſſionem ingre-
di. Quia primo reſpondetur, ꝙ D.Cornelia poſſeſ-
ſionem bonorum hęreditatis apprehendit , tanquā
hæres patris ab inteſtato,prout verè eſt hęres, ut ex
prædictis apparet, & ipſi ut hęredi ab inteſtato , &
primum gradum deſcendentium,ac liberorum ob
tinenti illam apprehendere licitum fuit,necnon te-
ſtamentum paternum ignorare eidem licuit , pro-
ut ignorauit maximè tempore mortis patris
& adhuc ignorat,iuxta notata per Bar.in d.l.qui
duo §.duo fratres : Et ideò † etiam cauſis tabulis
paternis,quas extare ignorauit,potuit hęreditatem
patris adire,& bonorum poſſeſſionem apprehende
re argu.l.3.cum ibi not.C.de iure deliber. Alioquin
abſurdum maximum ſequeretur , ꝙ filius , qui pri-
mum ſucceſſionis ab inteſtato gradum obtinet, &
qui ſcitè poteſt teſtm̄ paternum , & in eo diſpoſita
ignorare,non poſſet ut ſuus hęres adire, & ſe immi
ſcere in bonis,& hęreditate patris,nec illorum poſ-
ſeſſionem apprehendere , niſi poſt triginta annos,
quod tempus habet hæres ſcriptus in teſtō ad adeū
dam hęreditatem iuxta textum cum ibi nota. per
Bart.& doctores in l.licet C.de iure deliber.& argu.
l.ſicut in rem cum ibi not. C. de præſcript. triginta
annorum. Quod eſſet maximum abſurdum, & in-
conueniens,& contra textum in d.l.3. cum ibi not.
Nam etiam clauſis tabulis paternis, quas filius ſcit ex
tare,poteſt adire,& ſe immiſcere,& ꝯñr poſſeſſionē
bonorum hæreditariarū apprehendere iuxta d. l.cum
hæredes ff.de acq.poſſ.Quanto magis ergo hoc ſibi

permiſſum dicef , qn̄ tabulas paternas extare igno-
raret,prout ſibi ignorare licitum eſt, & prout in ter
minis noſtris tpe,quo ipſa Do. Cornelia adiuit , &
poſſeſſionem apprehendit,ucrè ignorauit; Et ideò
cum ſibi licuerit de iure bonorum poſſeſſionē ap-
prehendere per prædicta,ſequitur,ꝙ poſtea Lauren
tius ut hęres ex teſtō non potuit poſſeſſionem bo-
norum hęreditatis ingredi, D.Cornelia non citata,
neque uocata iuxta ea,quę hn̄r in d.l.fin.C. de edict.
diui Adria.toll.& in ca.licet epiſcopus cum ibi no
ta.de prębendis in 6.Et tanto magis,cum ipſi Lau-
rentio multa obſtent,& opponi potuerint, propter
quæ illi poſſeſſionem prædictam apprehendere lici
tum non eſſet,ueluti ſupra latius dictum eſt. ¶ Præ-
terea D. Cornelia ut hęres ab inteſtato prędictam
poſſeſſionem iudicis auctoritate apprehendit,ergo
pœnas, de quibus in dictis ſtatutis,non incurrit , ar-
gum.l.iuſtè poſſidet , ubi Alex. hoc in terminis uo-
luit in 2.col.ff.de acqui.poſſ.Adde,ꝙ in ſtatuto prę-
miſſo ponitur exceptio, ꝙ nemini liceat apprehen-
dere,& occupare bona hęreditaria,ſeu illorum poſ
ſeſſionem,pręterquam hęredi , niſi apprehendenti,
& occupanti hoc eſſet à lege , & à iure permiſſum ,
ſed in caſu noſtro à iure fuit ipſi Do. Cornelię per-
miſſum,ut ex prędictis latè apparet,ergo &c. ¶ Nō
40 obſtat , † ꝙ filius pręteritus,qui poteſt dicere teſtm̄
nullum,nequeat ſe immiſcere , nec bonorum poſ-
ſeſsionem apprehendere,niſi prius facta declaratio
ne ſuper nullitate teſtamenti,ipſoq; teſtō declarato
nullo quia hoc fortè poſſet procedere,& verum eſ-
ſe,qn̄ filius pręteritus ſciuiſſet ſe pręteritum,& teſta
menti,ac contentorum in eo notitiam habuiſſet,ſe
cus ſi teſtamentum patris factum fuiſſe ignoraſſet,
prout de iure poteſt, & pręſumitur ignorare , quia
tunc abſq; eo,quod diceret teſtm̄ nullum, & ante ,
q̄ nullum declararetur,poſſet adire ſeu ſe immiſce
re,& poſſeſſionem bonorum apprehēdere,arg. tex.
in d.l.3.cum ibi not.& d.l.cum hæredes : Et ſi aliter
hoc in caſu diceretur,ſequeretur abſurdum , & in-
41 conueniens ſupra dictum. ¶ Præterea † qn̄ filius ſci
ret ſe fuiſſe præteritū, & ꝯñr poſſe dicere teſtm̄ nul-
lum,adeundo hæreditatem,& poſſeſſionem bono-
rum hæreditatis apprehendendo tāquam hæres ab
inteſtato,dr̄ ex hoc declarare , & dicere teſtm̄ nul-
lum argu.l.ſuus C.de repud. hæred. & colligitur ex
ijs,quæ uolunt Imol. & alij in l.filio præterito ff. de
42 iniuſt.rupt.irrit.teſtam.Imò dico,ꝙ † filius præteri-
tus non habet neceſſe petere teſtamentum declara
ri nullum,ſed poteſt tanquā hæres ab inteſtato age-
re petitione hæreditatis , vel intentare aliud reme-
dium poſſeſſorium, quod cum petitione hęredita-
tis cōcurrat,& hęreditaria bona à poſſeſſore aduo-
care;Et ſi de teſtō opponeretur,puta ab eo,qui eſſet
hęres inſtitutus,poterit filius pręteritus de nullita-
te ipſius replicare,& ſic nullitas per modū inciden-
tis veniet,eritq; vnicum iudicium,neq; erit neceſ-
ſe ſuper nullitate pronunciare,arg.l.1.C.de ord.co-
gnit.ita dicunt,& declarant Paul.Caſtren.& cæteri
43 omnes in d.l.filio præterito.Ex quibus † liquidò cō
ſtat,ꝙ ante,quàm,& abſq; eo , quod teſtm̄ declare-
tur nullum ratione pręteritionis , filius pręteritus
poteſt adire, ſeu ſe immiſcere , ac etiam bonorum
poſſeſſionem apprehēdere:quod patet etiam , quia
poteſt petitione hęreditatis agere abſq; eo, ꝙ teſta-
mentum declaretur nullum, & petitio hęreditatis
non datur hęredi, niſi poſtquam fuit hęres per adi-
tionem,& immixtionem,ut in l.1. & 2. ac per totū
ff.de petit.hæredi.& habetur per gl.& Bart. in l.1. C.
quorum bonor. in l. 1.ff.ſi pars hæred. peta. & in l.ſi
44 ſcripti C.de petitio. hęredita. Vel ſaltem † agendo

LL peti-

petitione hæreditatis ad poſſeſſionem bonorum, diceretur adire,& ſe immiſcere,quia hoc citra ius, nomenq́; hæredis fieri nõ poteſt ad tradita per Paulum Caſtr.in d.l.filio prętcrito in 2.col.Si ergo filius abſq; eo, ꝙ teſtm̃ dicatur nullum,& ante,q̃ declaret nullum,tanq̃ hæres ab inteſtato poteſt ꝯ poſſeſſores bonorum agere,ut poſſeſſor efficiatur, ut ſupra ergo eodem modo poterit iudicis auctoritate poſſeſſionem bonorum uacantem apprehendere, argõ eorum, quæ habentur maximè per Alexandrũ in d.l.hæredes ff.de acq.poſſ.& in d.l.fin.C de edict. diui adria. toll. Ex præmiſſis itaq; conſtat D.Corneliã eſſe in bonorum hæreditatis poſſeſſione præferendam,& manutenendam. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Indefinita in teſtamentis æquipollent vniuerſali. Et quando ſecus nu.26.*

2 *Pluralis ſermo non reſoluitur in ſingularitates. Et quando ſecus num.26.*

3 *Filiorum appellatione in vltima uoluntate filiæ continentur, Contra nu.10.12.& 17.*

4 *Verba hæc,etſi & caſu quo, & eo caſu adueniente, diſpõnem ſolum ad caſum expreſſum reſtringunt,& conditionẽ faciũt.*

5 *Subſtitutio facta duobus pupillis, ſi vterq; impubes deceſſerit, locum non habet,ſi vnus pubes,& alter impubes decedat.*

6 *Subſtitutio fideicommiſſaria de extraneo facta pluribus filijs ſub cõditione ſimpliciter appoſita,ſi filij deceſſerint ſine filijs, uel ſine liberis,locum non habet,niſi omnes filijs ſine filijs,uel liberis deceſſerint,nec alterum ſic deceſſiſſe ſufficeret,quando ſupereſſet aliquis,puta deſcendens teſtatoris, qui ex præſumpta mente illius ſubſtitutum excluderet,& num. 9.*

7 *Et talis cenſetur eſſe etiam fœmina deſcendens. Et quid,ſi talis non ſupereſſet nu.14. cum pluribus ſequentib.*

8 *Pia cauſa,ſiue eccleſia ſubſtituta eſt loco extranei.*

10 *Filia propria ab inſtitutione,& ſubſtitutione propter maſculos,aut propter alium excluſa,multo magis neptis ex filio cenſetur excluſa, & num.12.& 17.*

11 *Dilectus magis quis dicatur.*

13 *Subſtitutus pluribus filijs ſub conditione,ſi deceſſerit ſine filijs, ad totam hæreditatem poſt mortem ultimi ſic decedentis cum onere legatorum admittitur, quando filij prius fuiſſent inuicẽ in tota hæreditate ſubſtituti,& poſtea,ſi quandocunq; deceſſerint ſine filys,factis quibuſdam legatis, in reſiduo hæreditatis alius fuiſſet ſubſtitutus,& nu.22.*

14 *Subſtitutio fideicommiſſaria facta pluribus poſt eorum mortẽ ſimpliciter abſq; nomine collectiuo ſtatim locum habet,in cuiuſcunque perſona conditio euenerit,& nu.21.& 26. Quod limitatur num.15.& 16.*

15 *Quid,ſi eſſet facta duobus filijs poſt eorum mortem in omnibus bonis,ſiue in tota hæreditate.*

16 *Quid ſi extaret perſona, quæ ex præſumpta mente teſtatoris ſubſtitutum excluderet.*

18 *Præſumptio una facit aliam ceſſare,& ſpecialis generalem.*

19 *Mens teſtatoris præſumpta ex diſpoſitis in teſtamento colligitur.*

20 *Subſtitutus pluribus magis excluditur, quando ſubſtitutio facta fuit per nomen collectiuum, quàm quando facta fuit per uerba ſimplicia abſq; nomine collectiuo.*

22 *Subſtitutione facta poſt mortem plurium inuicem ſubſtitutorũ in tota hæreditate,ſubſtitutus ſolum poſt mortem omnium ad totam hæreditatem admittitur.*

23 *Filia fœmina quando non faciat deficere conditionem,ſi ſine filijs,ad excluſionem ſubſtitutorum.*

24 *Maſculinitatis qualitas ſubintellecta in conditione filiorum adiecta vni ſubſtitutioni, quando in alia ſequenti ſubſtitutione repetita cenſeatur.*

25 *Perſona eadem in alia oratione,& diſpoſitione expreſſè repetita ſemper cum eadem qualitate repetita cenſetur.*

27 *L.pen.C.de impub.& alijs ſubſtitu.declaratur.*

EPITOME.

NEPTIS ex filio non facit deficere conditionem,ſi ſine filijs,adiectam ſubſtõni de filijs inſtitutis inuicem factæ, quando teſtator aliquid ſolum filiabus relinquens, & neptibus nihil, filias ab hęreditate tàm inſtituendo, quàm ſubſtituendo propter filios maſculos excluſit, & ſtatutum loci ſimilitet fœminas propter maſculos excludit.

Et poſt huiuſmodi ſubſtitutionem, teſtatore, ſi dicti eius filij quandocunque ſine filijs decederent, ſubſtituente in tota hæreditate piam cauſam, & in eo caſu filiabus certum quid dumtaxat, & neptib. nihil relinquente,ſi primus cum filia fœmina,& vltimus penitus ſine filijs deceſſerit,piam cauſam ſubſtitutam ad totã hęreditatẽ admitti,demonſtratur.

CASVS CONSILII.

TESTATOR Vincentium,& Bartholomeum eius filios hæredes inſtituit, & ſi vnus ipſorũ decederet quandocunque ſine filijs,voluit pupillariter,vulgariter,& per fideicommiſſum portionem ſic decedentis peruenire ad ſuperuiuentem: Et in caſu,quo dicti eius filij decederent in pupillari ætate,uel aliàs quandocunq; ſine filijs, tunc & eo caſu uoluit dictas eius filias,& quamlibet ipſarum habere libras quingentas pro dotibus ſuis, comprehenſis in illis libris ducentis, quas cuilibet earum ſupra reliquit, item eo caſu adueniente reliquit Baptiſtæ libras centum,reſiduum verò dictæ eius hæreditatis uoluit peruenire vulgariter, & pupillariter,& per fideicommiſſum ad eccleſiã fratrum Prædicatorũ pro dote, & fabrica dictæ eccleſię. Diem functo teſtatore, Vincentius alter filiorum relicta ex ſe filia mortuus eſt, deinde Bartholomeus deceſſit, nullis ex eo liberis ſuperſtitibus: Quæritur,an locus ſit ſubſtitutioni vltimo loco factę de dicta eccleſia.

CONSILIVM CXIX.

SVBSTITVTIONI de eccleſia fratrũ Prædicatorum, de qua in themate propoſito ambigitur,locum nondum eſſe,videtur dicendum,primo quia eccleſia fuit ſubſtituta in caſu,quo filij ſine filijs decederent, & ſic ſi omnes filij ſine filijs decederent,nam † hæc uerba indefinita,& in caſu, quo dicti eius filij &c. æquipollent vniuerſali l.ſi ita in principio,l. ſi pluribus in princ. ff.de leg.2.l.ſi plures cum alijs ſimilibus ff.de leg.3.& hoc in noſtris terminis voluit Bal.in l.1.C.de cond. inſert.dicens, ꝙ dicendo poſt mortem eorum hęc verba idem important, quod poſt mortem oĩum; Secundo quia cum hęc ſint verba pluralis numeri, requiritur, ꝙ plures ſic deceſſerint, † ſermo enim pluralis non reſoluitur in ſingularitates l.fina. C.ad Trebellianum: Sed omnes filij teſtatoris ſine filijs non deceſſerũt,quia alter, hoc eſt Vincentius cum filia deceſſit,& † filiorum appellatione in vltima uoluntate filiæ continentur,quia maſculinum concipit fœmininum l.ſi ita ſcriptum in princ. & ibi Bar. ff.de leg.2.l.ſi quis ita ff.de teſtam. tut. ergo eccleſia ex ſubſtitutione admitti non poteſt,quia in hoc caſu tantum uocata fuit,videlicet ſi filij omnes ſine filijs deceſſerit,ut in teſtõ cõtinetur, ibi & ſi & caſu, quo decederent dicti eius filij &c.& ibi item eo caſu adueniente &c.† quæ uerba reſtringunt diſpoſitionem tantũ ad caſum expreſſum, ut declarat Petrus de Ancha. in conſi.357.in 3.colum.verſi.tertio quæro,& in cap.Raynutius,ibique Barba.in col.57.

extra